

Giske OS Makkevika

Mars 2024

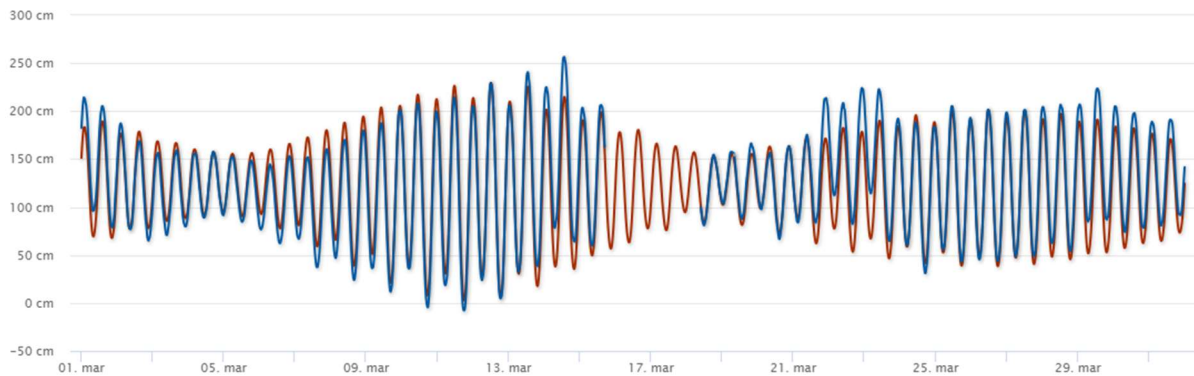
Eirik Stubberud Folkestad

Sunnmøre RG

Værforhold

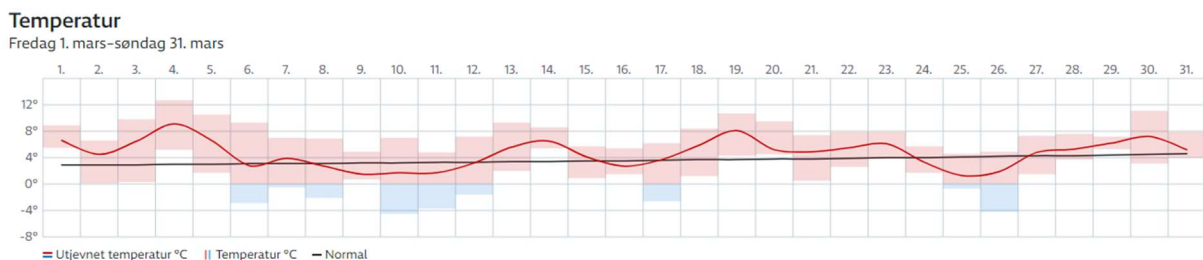
Det har vært mildvær gjennom mars på Giske OS, det har stort sett vært plussgrader gjennom måneden, men det har vært noen små perioder der gradestokken har bikket under null på kveldstid. De dagene med frost på bakken merket vi mindre aktivitet hos insekteterne på Makkevika frem til solen hadde varmet opp rullesteinene nok til at insektaktiviteten på ny tok seg opp.

Figur 1 - Tidevannsdiagram hentet fra kartverket.no for 01-31. Mars 2024

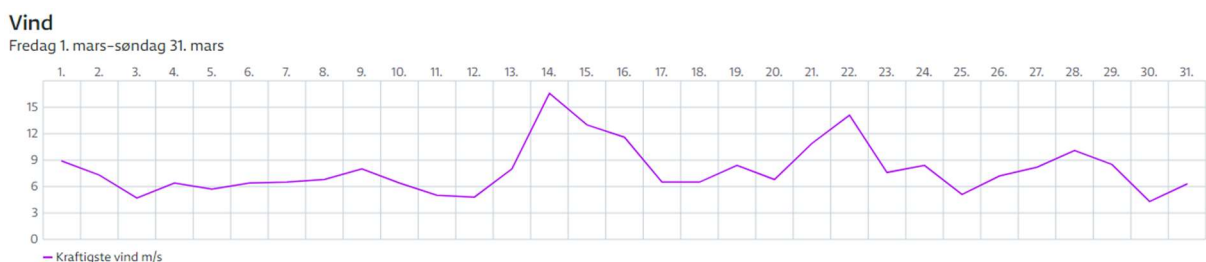

Tangen og taren som blåste i land under uværet *Ingunn* i januar har stort sett blitt liggende, og store mengder med fugl har fortsatt å benytte seg av dette koldtbordet. Det har derimot igjennom måneden blitt litt mindre tang og tare, selv om brorparten fremdeles er liggende igjen fra stasjonen og rundt Kvalneset. Værforholdene har stort sett vært som forventet gjennom måneden, det var 8 dager med en minimumstemperatur under null. Gjennomsnittstemperaturen var omtrent som normalen for mars måned og endte på 4.7°C, noe marginalt lavere en normalverdien på 3.6°C. Videre varierte temperaturen fra bunnotering på -4.5°C til topp med 12.7°C, med laveste temperatur målt den 04. og høyeste temperatur målt den 10., det kraftigste vindkastet kom den 14. og var på 24,9 m/s, mens den kraftigste vinden var på 16,6 m/s samme dag. Siden det ikke er en meteorologisk stasjon på Makkevika, tar vi utgangspunkt i data hentet fra Yr.no målt på den meteorologiske stasjonen på Vigra i oppsummeringen ovenfor.

Figur 2 - Temperaturer for 01.-31. Mars hentet fra Yr.no

Figur 3 - Vind for 01-31. Mars hentet fra Yr.no

Ringmerking

Mars markerer startsesongen for skjærpiplerkefangst ved Giske ornitologiske stasjon, og allerede rett over den første helgen ble rusene gjort klare for fangst. Rusefangst er den mest effektive måten å fange skjærpiplerker på, og har gitt gode resultater gjennom over 20 år. Gjennom måneden har stasjonen vært bemannet regelmessig og vi har registrert ringmerking 14 forskjellige dager, noe som har gitt oss gode merketall på skjærpiplerker, og vi endte på 105 ringmerkede skjærpiplerker, det ble også ringmerket andre arter som stær, rugde, fjæreplytt og stokkand. Den dagen med flest merkinger var den 25. med 34 skjærpiplerker ringmerket.

Den mest interessante kontrollen denne måneden var en skjærpiplerke med svensk ring, fanget i nett ved rett ved stasjonsbygget. Skjærpiplerken var ringmerket 27.10.2022 som en M1k ved Nidingen, Halland, Sverige, og ble kontrollert 664 km og 498 dager etter ringmerking. Det ble også kontrollert flere skjærpiplerker i Storvika gjennom måneden, der de poserer på taren eller på steiner nært turstien og det er lett å fotografere de uten å forstyrre de unødige. Her var skjærpiplerken med fargering ynZSZ svært interessant, ringmerket som en M1k+ i 2021 på Giske OS og den har blitt kontrollert overvintrende i Frankrike både gjennom vinteren 2022 og så sent som 24.11.2023. Så vi oppfordrer de som har anledning til å slå av en liten halvtime langs turstien i Storvika til å fotografere skjærpiplerker og andre fugler som har fargering.

Figur 4 – Skjærpiplerke onSXA fotografert i Storvika

Figur 5 – Skjærpiplerke ynZSZ tilbake fra vinterferie i Frankrike, distrikt Nord

Artsnavn	Vitenskapelig navn	Antall ringmerket
Rugde	<i>Scolopax rusticola</i>	1
Skjærpiplerke	<i>Anthus petrosus</i>	105
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	1
Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	1
Fjæreplytt	<i>Calidris maritima</i>	3

Observasjoner

Det ble registrert observasjoner 5 dager i løpet av mars i observasjonsområdet *Giske Dyrefredningsområde*, og det ble observert 36 forskjellige arter, disse artene var: brunnakke, fiskemåke, fjæreplytt, gravand, grågås, tundragås (underart albifrons), gråhegre, gråmåke, havelle, havørn, hettemåke, islom, krikkand, kråke, kvinand, myrsnipe, *pilfink*, ravn, rugde, sanglerke, *sandløper*, siland, skjærpiplerke, stjertand, stokkand, storspove, stær, svartand, svartbak, *storskarv*, tjeld, toppskarv, *vipe* og ærfugl. Av disse ovenfornevnte artene er 4 av de observert for første gang i år, de er markert med kursiv.

Den mest tallrike arten denne måneden var stær som hadde minst 100 individ i Makkevika både den 18. og 28, etter det finner vi gråmåke med 94 individ også den 02, og på tredje plass finner vi stokkand med 67 individ også den 02. Den arten som ble registrert flest dager var gravand med 5 av 5 mulige dager. Fra å ha gått fra 6 individ gjennom februar har gravanda økt betraktelig, den registreringen med flest individ talte 44 den 28. Tjelden har også økt i antall, i februar var det høyeste antallet individ observert 18, men i mars ble 55 individ observert fordelt på Makkevika, Storvika og Kvalneset. Til slutt, et annet vårtegn er ankomsten av vipe, en umiskjennelig lyd gjør at man ikke kan ta feil når vipa er på plass. Av andre observasjoner ble det gjort to forsøk på blanding av vadere i mars, begge gangene ble det observert rundt 100 småvadere av forskjellige sorter; slik som fjæreplytt, myrsnipe, rødstilk og sandlo, men på grunn av for dårlige forhold til å gjøre sikkert identifisering artene ble de ikke registrert i artsobservasjoner. Derimot er det viktig å nevne at fredningsområdet bugner av vadefugler utover nettene og spesielt når det i tillegg er høy flo og en del vind.

Figur 6 - Årets første vipe var på plass 18.03

Hvis vi ser igjennom arter med sparsommelig forekomst i distriktet for denne årstiden som ble rapportert i løpet av måneden finner vi en tundragås u.a albifrons og en stjertand hann begge observert i begynnelsen av måneden, mest sannsynlig samme individ som har hatt tilhold her

gjennom vinteren. I tillegg til at det i midten av måneden ble observert en liten flokk med småvadere i Storvika, der det også var en sandløper i blant dem. Gjennom data hentet ut fra artsobservasjoner ser vi at det ikke har blitt observert en sandløper i Giske kommune så tidlig på året siden mars 2022.

Figur 7 - Sandløper

Annet

Vi oppfordrer publikum, fugleinteresserte og ringmerkere til å sette av litt tid til å gjennomføre observasjoner i stasjonsområdet, og at de helst benytter en av tre offisielle fuglelokasjoner; Kvalneset, Makkevika og Storvika fremfor å lage nye egne. Giske OS er en stasjon normalt bemannet med en til to ringmerkere av gangen og det vil i perioder med stor ringmerkingsaktivitet ikke være tilstrekkelig med tid til å gjennomføre observasjoner i tillegg til ringmerkingsarbeidet. En innsats av publikum og ringmerkere som er rettet mot å lese av fargeringer og flagg både i stasjonsområdet og ellers i landet er også et tiltak som gir stor verdi.

Forsidebildet viser en ringmerket skjærpiplerke med fargeringen ynPKT ringmerket noen dager i forveien på stasjonen. Alle foto tatt av forfatter, grafer for temperatur og tidevann for perioden hentet fra yr.no og kartverket.no respektivt.

Artsliste hittil i år

Art no:	Artsnavn	Vitenskapelig navn	Første dato observert
1	fjæreplytt	<i>Calidris maritima</i>	11.01.2024
2	kvartbekkasin	<i>Lymnocyptes minimus</i>	11.01.2024
3	rugde	<i>Scolopax rusticola</i>	11.01.2024
4	sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>	11.01.2024
5	stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	13.01.2024
6	grågås	<i>Anser anser</i>	14.01.2024
7	lappspove	<i>Limosa lapponica</i>	14.01.2024
8	rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	14.01.2024
9	storspove	<i>Numenius arquata</i>	14.01.2024
10	brunnakke	<i>Mareca penelope</i>	20.01.2024
11	fiskemåke	<i>Larus canus</i>	20.01.2024
12	gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	20.01.2024
13	gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	20.01.2024
14	havelle	<i>Clangula hyemalis</i>	20.01.2024
15	heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	20.01.2024
16	hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	20.01.2024
17	kråke	<i>Corvus cornix</i>	20.01.2024
18	sandlo	<i>Charadrius hiaticula</i>	20.01.2024
19	skjærpiplerke	<i>Anthus petrosus</i>	20.01.2024
20	stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	20.01.2024
21	svartand	<i>Melanitta nigra</i>	20.01.2024
22	svartbak	<i>Larus marinus</i>	20.01.2024
23	ærfugl	<i>Somateria mollissima</i>	20.01.2024
24	kortnebbgås	<i>Anser brachyrhynchus</i>	23.01.2024
25	tundragås	<i>Anser albifrons</i>	23.01.2024
26	grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	25.01.2024
27	krikkand	<i>Anas crecca</i>	25.01.2024
28	krykkje	<i>Rissa tridactyla</i>	25.01.2024
29	ravn	<i>Corvus corax</i>	25.01.2024
30	sjøorre	<i>Melanitta fusca</i>	25.01.2024
31	smålom	<i>Gavia stellata</i>	25.01.2024
32	teist	<i>Cephus grylle</i>	25.01.2024
33	Gravand	<i>Tadorna Tadorna</i>	04.02.2024
34	Gråstrupedykker	<i>Podiceps Grisegena</i>	10.02.2024
35	Islom	<i>Gavia immer</i>	10.02.2024
36	Rødvingetrost	<i>Turdus Iliacus</i>	10.02.2024
37	Siland	<i>Mergus serrator</i>	10.02.2024
38	Myrsnipe	<i>Calidris Alpina</i>	11.02.2024
39	Havørn	<i>Haliaeetus Albicilla</i>	13.02.2024
40	Sanglerke	<i>Alauda Arvensis</i>	13.02.2024
41	Kvinand	<i>Bucephala Clangula</i>	18.02.2024
42	Stjertand	<i>Anas Acuta</i>	18.02.2024
43	Grønlandsmåke	<i>Larus Glaucoides</i>	24.02.2024
44	Tjeld	<i>Haematopus Ostralegus</i>	25.02.2024
45	Toppskarv	<i>Gulosus Aristotelis</i>	29.02.2024
46	Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	02.03.2024
47	Sandløper	<i>Calidris alba</i>	18.03.2024
48	Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	18.03.2024
49	Pilfink	<i>Passer montanus</i>	25.03.2024